

Smart & Light: Zásuvný modul pre dlhodobé kvalifikované uchovávanie záznamov

- Ing. Róbert Kuchár, Archimetes, s. r. o.
- Ing. Martin Vondrouš, Software602, s.r.o
- Jesenná ITAPA 2025
- 27.11.2025

Agenda

01

Problematika
dlhodobého
uchovávania
registratúrnych
záznamov

02

Možnosti riešení
dlhodobého
uchovávania

03

Smart & Light
riešenie MDU pre
Vašu registratúru

Problematika dlhodobého uchovávania registratúrnych záznamov

Trvácnosť u **elektronických** dokumentov:

daná technologickými princípmi,

pravosti autorizácii overuje SW algoritmus za použitia kryptografie

komponenty algoritmu “starnú” – postupy, kľúče, certifikáty

Problematika dlhodobého uchovávania registratúrnych záznamov

Čo je dlhodobé uchovávanie el. dokumentov?

Je to špeciálne ošetrovanie autorizácií el. dokumentov v úložisku, ktoré:

- **rieši starnutie** komponentov overovacích algoritmov,
- umožní **overiť platnosť autorizácií (KEP) nezávisle na pôvodnom vydavateľovi** certifikátu resp. časovej pečiatky,
- umožní overenie KEP **v dlhodobom časovom horizonte**.

Zákonné dôvody pre dlhodobé uchovávanie

Technicky par.16a, odst. 6 znamená:
podpis Baseline-T transformovať na
Baseline-LTA

- V aktuálne platnom, 15.10.2025 novelizovanom z. **395/2002** (o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých znení zákonov), **paragraf 16a, odst. 6** je uvedené:

(6) Pôvodca registratúry *uchováva údaje na overenie podpisu podpísaného elektronického registratúrneho záznamu spolu s elektronickým registratúrnym záznamom.*

Podpisové aplikácie a CEP □ podpisy s profilom **Baseline-T**

(neobsahuje všetky údaje na overenie, overuje sa aj za pomoci online zdrojov)

Praktické dôvody pre dlhodobé uchovávanie

Ministerstvo upozorňuje, že dokument, ktorý nie je možné overiť aj po určitom čase môže predstavovať vážny problém pri preukázaní jeho hodnovernosti / trvanlivosti záznamu pri kontrole či prípadnom spore.

Z vyjadrenia MIRRI SR:

*Elektronické úradné dokumenty sú platné aj v prípade konca platnosti ich autorizácie, avšak pri strate platnosti autorizácie **dochádza „k faktickému „oslabeniu dôveryhodnosti“** rozhodnutia a jeho základnej náležitosti (podpisu) a tým aj k problematickému použitiu na ďalšie úkony, keďže autenticita a integrita dokumentu bude môcť byť spochybnená, resp. bude musieť byť preukazovaná ...*

Praktické dôvody pre dlhodobé uchovávanie

Ministerstvo odporúča pôvodcom registratúry zabezpečiť si ošetrenie dokumentov do archívnej formy kvalifikovanou službou vo vlastnej réžii.

Z vyjadrenia MIRRI SR:

... Z tohto dôvodu **sa odporúča udržiavať podpísaný elektronický dokument v "overiteľnej podobe"**, napríklad využitím kvalifikovanej dôveryhodnej služby podľa „eIDAS“

Zdroj:

<https://mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/dokumenty/zak-on-o-e-governmente/najcastejsie-otazky-a-odpovede/>

Agenda

01

02

Možnosti riešení
dlhodobého
uchovávania

03

1. MDURZ NASES

MDURZ NASES:

- štátna aplikácia, zdarma, integrovaná so štátnou elektronickou schránkou,
- obmedzená doba uloženia (max. 5 rokov),
- obmedzená veľkosť súboru,
- dlhodobý podpis udržiavaný mimo dokument (Integritný podpis, strom hashov podpisov dokumentov),
- neexistencia budúcich plánov rozvoja MDURZ Nases,
- praktická použiteľnosť
 - overenie len v overovači MDURZ NASES (vystavené potvrdenie)
 - otázna akceptácia v zahraničí a na súdoch

MDURZ NASES

Slovensko.sk FAQ:

V grafickom prostredí elektronickej schránky je možné pre jednotlivé elektronické správy využiť funkciu „Vložiť záznam do MDU“, pre ich uloženie do modulu dlhodobého uchovávania, v ktorom sa pre podpisy bez časovej pečiatky automaticky pripojí kvalifikovaná časová pečiatka, ak to bude technicky možné. **Jednotlivé podpisy sú v module dlhodobého uchovávania chránené integritným podpisom počas celej doby ich uloženia (predvolene na 1 rok), pričom po automatickom ukončení uloženia budú vrátené do elektronickej schránky v stave, v akom boli do modulu dlhodobého uchovávania vložené a podpisy, ktoré pri vkladaní do modulu dlhodobého uchovávania časovú pečiatku neobsahovali, budú doplnené o kvalifikovanú časovú pečiatku.**

Slovensko.sk potvrdzuje, že podpis sa udržiava v integritnom strome hashov, mimo pôvodného dokumentu.

Vážený integračný partneri,

dovoľujeme si vás informovať o aktualizácii dokumentácie funkčnosti **Modulu dlhodobého uchovávania (MDU)** a známých

V obmedzeniach služby boli doplnené nasledujúce informácie:

- Dočasná nedostupnosť platnej pečate** systémového záznamu vytvoreného do roku 2021, pričom platná pečať bude sprístupnená v auguste 2025.
- Nedostupnosť kvalifikovanej pečate systémového záznamu** v prípade systémových záznamov vytvorených počas roka 2015, pre ktoré už v MDU nie sú uchovávané žiadne používateľské záznamy.
- Doplňujúce kvalifikované pečate pre systémové záznamy vytvorené počas 14. až 21. júna 2021.

Zdroj: NASES, Sekcia prevádzky informačných systémov, Odbor prevádzky aplikácií (zaslané emailom dňa 26.6.2025)

Vážený integračný partneri,

dovoľujeme si vás v nadväznosti na oznam z 22. apríla 2025 a [oznam z 18. novembra 2024](#) informovať o termíne ukončenia služieb časových pečiatok PSCA/Viasec k **25. júnu 2025**.

Oznam o ukončení platnosti časových pečiatok doručený od vydavateľa PSCA/Viasec pripájame vo forme .pdf súboru.

Ak potrebujete, aby autorizácie existujúcich elektronických podaní alebo elektronických úradných dokumentov s časovými pečiatkami PSCA z obdobia od roku 2015 do septembra 2021 ostali po júni 2025 jednoducho overiteľné ako platné, odporúčame zabezpečiť ich prevod do archívnej formy.

Postup ako predĺžiť dôveryhodnosť podpisov po uplynutí ich technologickej platnosti je uvedený v [často kladených otázkach](#).

Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (NASES) predbežne plánuje v priebehu roka 2026 sprístupniť službu, ktorá umožní overenie elektronických podpisov s už neplatnými časovými pečiatkami aj k dátumu v minulosti. Vďaka tomu bude možné spätne overiť ako platné aj tie podpisy a pečate, ktoré boli pôvodne platné, no ich časové pečiatky sú v súčasnosti už neplatné.

V zmysle zverejneného [stanoviska MIRRI](#) sú elektronické úradné dokumenty platné aj v prípade konca platnosti ich autorizácie, **odporúča sa však vykonávať prevody na archívnu formu.**

Orgány verejnej moci sú povinné overiť podpisy na prijatých podaniach a elektronických úradných dokumentoch a ich prílohách hneď po prijatí podania a **ukladať si informácie potrebné aj pre ich neskoršie overenie.**

Bežní používatelia nepotrebujú zabezpečovať dlhodobú overiteľnosť podpisov a pečatí vo svojich elektronických schránkach, nakoľko orgány verejnej moci sú povinné overiť podpisy na prijatých podaniach a ich prílohách hneď po prijatí podania. V prípade úradných dokumentov doručených od orgánov verejnej moci používateľa taktiež nepotrebujú zabezpečovať dlhodobú overiteľnosť podpisov a pečatí.

Samotné elektronické schránky Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS) nepredlžujú platnosť podpisov a pečatí, preukazujú však moment, kedy boli správy odoslané a doručené, resp. uložené v elektronickej schránke. Na základe týchto údajov je potenciálne možné overovať podpisy spätne k dátumu v minulosti na to určenými špecifickými službami.

Problematike časových pečiatok sme sa podrobnejšie venovali aj na workshope pre integrované subjekty, ktorého [videozáznam je k dispozícii online](#).

Informácie k tejto problematike a výklad NBÚ zverejňuje NASES dlhodobou [v často kladených otázkach](#).

Vzhľadom na požiadavky integračných partnerov zverejňuje NASES aj [príklad kvalifikovanej pečate s pripojenou kvalifikovanou časovou pečiatkou PSCA TSA 2017](#).

Zdroj: NASES, Sekcia prevádzky informačných systémov, Odbor prevádzky aplikácií (9.5.2025)

Národná agentúra (NASES) upozorňuje na ďalšie technické obmedzenia MDURZ NASES

Národná agentúra (NASES) odporúča pôvodcom registratúry zabezpečiť si ošetrenie dokumentov do archívnej formy vo vlastnej réžii.

- Samostatný SW produkt
- Potrebná infraštruktúra
- Integrovaný projekt
- Kvalifikovaný štatút nemá softvér, ale služba

2. LTA
Archív k
registratúre

Agenda

01

02

03

Smart & Light
riešenie MDU pre
Vašu registratúru

Smart & Light riešenie MDU pre Vašu registratúru

Elektronická
registratúra

Konektor na
SecuSign602
SDK

SecuSign602 SDK
– zásuvný modul

European Commission | eIDAS Dashboard

Business, Economy, Euro

Home / Trust Services / Browse the eIDAS Lists / EU/EEA Trusted Lists / Czech Republic / Trust service provider / Trust service

Software602 a.s.

SecuSign Preservation QPres for QESig QPres for QESeal

← Back to TSP

Detailed information

Starting date & time	14/06/2017 09:00:00
Service names	☒ EN SecuSign Preservation
Current status	Granted
Type Identifier	Qualified preservation service

Modul dlhodobého uchovávanía v registratúre

- Transformácia na LTA (ošetrenie)
 - **nemení obsah** autorizovaného dokumentu,
 - **neposiela** dokument **mimo** registratúry,
 - **pridáva údaje potrebné pre overenie podpisu nezávisle na vydavateľovi** podpisového certifikátu alebo časovej pečiatky.
- Proces je dlhodobý, po istom čase (spravidla o niekoľko rokov) sa pre ošetrené dokumenty opakuje.

Implementácia MDU v registratúrach

1

Autorizované dokumenty ukladané v registratúre (alebo inom dokumentovom systéme) v rámci registratúrneho plánu **sú považované za dokumenty s právnou relevanciou** a sú registratúrou **pravidelne kontrolované**, či sú ošetrené archívnu časovou pečiatkou.

2

Ešte neošetrené dokumenty sú registratúrou zasielané do MDU na ošetrenie (nakoľko modul MDU je zásuvným modulom registratúry **zostáva samotný obsah dokumentu bezpečne v registratúre**).

3

Ošetrené dokumenty sú ukladané **späť do registratúry** ako ich nová verzia

4

a v **pravidelných časových intervaloch**, spravidla roky, je zabezpečené **ich opätovné ošetrenie**, čím sa dosiahne ich dlhodobá overiteľnosť.

5

Dokumenty, ktoré je potrebné skartovať **budú pri skartovaní z ošetrovania na dlhodobé overenie vyňaté**.

Aktuálne Integrácie

Výrobcovia registratúr:

- Datalan / IS MEMPHIS

- Trimel / IS SAMO

- ... tu môže byť aj vaša registatúra

Aké dokumenty vkladať do MDU

Legislatíva neuvádza presný zoznam dokumentov, ale hovorí o elektronických úradných dokumentoch, ktoré **vznikajú pri výkone verejnej moci**. **Každý orgán verejnej moci si musí podľa svojej agendy určiť, ktoré dokumenty majú právne účinky a musia byť uchovávané v MDU.**

Aké dokumenty
vkladať do MDU
– čo prax
ukázala

Autorizované **vstupné** dokumenty (podania) s **kvalifikovanou časovou pečiatkou** (s príznakom autorizácie prípadne s koncovkou .asic, .asice, .asics, .scs, .sce) staršie ako 24 hodín

EUD odoslané z úradu – rozhodnutia, oznámenia, úradné listy.

Úspešný príbeh

Aj keď **riešenie** s kvalifikovanou službou uchovávania / archívu registratúrnych záznamov od Software602 **nie je nové** (v ČR je už viacero implementácií), **na Slovensku je riešenie s kvalifikovanou službou „QPres“ ako zásuvný modul v registratúre unikátne.**

September 2025

- Projekt v najväčšej slovenskej obci – MČ Petržalka
- Implementácia MDU (SecuSign602 + kvalifikovaná služba uchovania)
- Implementácia a zaškolenie v ráde dní
- Náklady rádovo nižšie ako pri obstaraní samostatného LTA on-site softvéru (pritom služba má **kvalifikovaný status** podľa eIDAS). Jedinečný obchodný model, kde nezáleží na počtoch č.p., rokov ...

Zhrnutie

(uchovávajúte autorizácie dlhodobo a v súlade so zákonom)

Autorizácia dokumentu v registratúre:

- Vytvorená ako kvalifikovaný elektronický podpis/pečať.
- Doplnená o archívnu časovú pečiatku a údaje potrebné pre neskoršie overenie tak, aby ju bolo možné overiť aj o desiatky rokov, keď pôvodná certifikačná autorita už nemusí existovať.
- Pravidelne znovu ošetrovaná novou archívnou časovou pečiatkou v rámci procesu tzv. archivácie, aby sa predĺžila jeho kryptografická odolnosť voči prelomeniu v budúcnosti.
- **Použitá je KVALIFIKOVANÁ služba podľa eIDAS (Qualified preservation) – dôkazné bremeno v prípade sporu je na poskytovateľovi kvalifikovanej služby.**

Záverom ...

MDU602 pre Vašu registratúru **zabezpečí**, že spisy budú evidované **v súlade s platnou legislatívou**, hlavne § 16a ods. 6 Zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach

Registratúra riadi spracovanie registratúrnych záznamov v organizácii od zaradenia záznamu do spisu až po vyradenie a **komunikuje s MDU**.

Modul vykonáva a **stráži dlhodobú overiteľnosť** a poskytuje informáciu o dokumentoch, ktoré je potrebné opätovne ošetriť.

Obsah elektronických dokumentov **zostáva v prostredí registratúry resp. perimetri zákazníka**, modul potrebuje pre správne fungovanie len údaje súvisiace s elektronickými podpismi.

Sme tu pre vás :)

602

ARCHIMETES